

Correspondentieadres
Postbus 2875
3500 GW UTRECHT

PER E-MAIL+AANTEKENEN

Aan het kabinet
t.a.v. de minister-president, de heer drs. M. Rutte en
de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
de heer drs. A. Slob en mevrouw drs. I.K. van Engelshoven

Datum 08-02-2019 Betreft ultimatum
Briefnr. 594647 DP/HP

Geachte heer Rutte, mevrouw Van Engelshoven en heer Slob,

De afgelopen jaren hebben de onderwijsbonden zeer regelmatig aandacht gevraagd voor de toenemende problemen in het onderwijs en de dreigende lerarentekorten. Daarin zijn wij steeds breed gesteund door andere onderwijsorganisaties. In 2017, bij de formatie, bij het regeerakkoord en sinds het aantreden van uw kabinet hebben onderwijsbonden AOb en FNV Onderwijs en Onderzoek en de FvOv u vele malen benaderd om tot een oplossing te komen voor de problemen in de hele onderwijssector, van primair onderwijs tot en met de universiteiten.

De kwaliteit van het onderwijs staat zwaar onder druk, door de hoge werkdruk, kortingen op de financiering, achterblijvende salarissen en lerarentekorten. Alleen voor de sector primair onderwijs is in de nadagen van kabinet Rutte 2 voor lerarsalarissen 270 miljoen euro beschikbaar gesteld. In het regeerakkoord is 450 miljoen opgenomen voor de aanpak van werkdruk in het primair onderwijs. Dit was een eerste goede stap voor het primair onderwijs, maar zeker niet voldoende om de problemen waar deze sector momenteel mee kampt volledig op te lossen.

Voor de andere sectoren in het onderwijs is geen extra geld gekomen om de werkdruk aan te pakken en de salarissen te verbeteren. Wij zien steeds hoger oplopende spanningen in het onderwijsveld, personeel verlaat de sector, de lerarentekorten verhogen de werkdruk van het overblijvende personeel aanzienlijk. Dat alles is een bedreiging voor de kwaliteit van het onderwijs. Toenemende studentenaantallen in HBO en WO zonder voldoende financiering leiden tot onderwijsexpensivering, grotere groepen studenten en hoge werkdruk onder het personeel. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de kwaliteit.

Het is bijna niet voor te stellen, maar er hangt de sector onderwijs ook nog steeds een doelmatigheidskorting van € 183 miljoen boven het hoofd. HBO en WO hebben dit jaar een extra korting van € 19 miljoen, omdat er meer studenten zijn dan geraamd. De Stichting van het Onderwijs wees er in een brief van 26 oktober 2018 op dat dit een terugkerend probleem is. Meer leerlingen of studenten dan geraamd zonder extra geld van de regering leiden tot extra bezuinigingen. Relatief kleine afwijkingen van de ramingen kunnen grote budgettaire gevolgen hebben voor de onderwijsinstellingen.

Wij constateren dat ondanks onze vraag om een hard investeringsplan te maken voor de sector, het kabinet geen enkele substantiële handreiking meer doet. Er wordt hooguit met kleine bedragen geschoven. Minister Slob benadrukt iedere keer dat er geen extra geld komt voor het onderwijs. Minister Van Engelshoven betitelt de gerechtvaardigde eisen uit het Hoger Onderwijs als Holle-Bolle-Gijsgedrag. Vanuit het kabinet komt geen enkel signaal dat er op duidt dat er oog is voor de gerechtvaardigde eisen van het personeel en het onderwijsveld. Via brieven, petitie's, acties, demonstraties in diverse onderwijssectoren hebben we de grote problemen in de sector vele malen kenbaar gemaakt. Wij zijn van mening dat we hiermee geen gehoor bij u vinden en uitgepraat zijn.

Ondertussen neemt de onrust bij onze achterban toe, uit recente peilingen blijkt dat de actiebereidheid groot is. Ook de steun van ouders, studenten en andere partijen in het onderwijsveld is groot.

Extra investeringen zijn volgens ons broodnodig om de kwaliteit van ons onderwijs op peil te houden. De AOb, FNV Onderwijs en Onderzoek en de FvOv eisen een investeringsprogramma voor het hele onderwijs, om achterstanden in te lopen en om te werken aan kwaliteitsverbetering. Voor de toekomst van de huidige leerlingen en studenten, voor nieuwe generaties jongeren, en voor de toekomst van Nederland als concurrerende kenniseconomie.

Er is structureel 4 miljard euro extra nodig op de huidige begroting voor alle onderwijssectoren: van het primair onderwijs tot en met het wetenschappelijk onderwijs. Nog deze kabinetsperiode moet een substantieel bedrag beschikbaar komen voor alle onderwijssectoren om de werkdruk aan te pakken, achterstallige financiering te repareren en de loonachterstanden met andere beroepen in te lopen.

De doelmatigheidskorting moet van tafel. Het onderwijs moet een aantrekkelijke sector worden om in te werken: de werkdruk moet daarom omlaag en de salarissen omhoog. In alle sectoren moet meer geld komen om functies van ondersteunend personeel te herwaarderen en de salarissen te verbeteren. Het carrièreperspectief moet in het onderwijs worden verbeterd om de aantrekkelijkheid van het werken in deze sectoren te vergroten en zo de groeiende tekorten aan te pakken. De AOb, FNV Onderwijs en Onderzoek en FvOv hebben realistische eisen per onderwijssector geformuleerd.

Eisen van AOb, FNV Onderwijs en Onderzoek en FvOv

Partijen stellen de volgende eisen:

1. De toezegging dat er structureel 4 miljard euro extra wordt geïnvesteerd in de sector Onderwijs.
Wij willen deze noodzakelijke investering per onderwijssector verdelen zoals in de bijlage is geformuleerd. Daarmee wordt aan cao-partijen in deze sectoren voldoende ruimte gegeven om dit verder in te vullen.
2. De doelmatigheidskorting van 183 miljoen euro moet geschrapt worden, te weten 61 miljoen euro voor primair onderwijs, 47 miljoen euro voor voortgezet onderwijs, 25 miljoen euro voor middelbaar beroepsonderwijs, 18 miljoen euro voor hoger beroepsonderwijs, 26 miljoen euro voor wetenschappelijk onderwijs en 6 miljoen euro voor onderzoeks- en wetenschapsbeleid. De extra bezuiniging van 19 miljoen euro op HBO en WO in 2019 moet ook worden geschrapt.

Indien AOb, FNV Onderwijs en Onderzoek en de FvOv voor 25 februari 2019 om 10.00 uur van u geen schriftelijke reactie hebben ontvangen, waaruit blijkt dat u integraal akkoord gaat met de hiervoor geformuleerde eisen, dient u rekening te

houden met door ons uit te roepen en te organiseren acties. De Algemene Onderwijsbond, FNV Onderwijs en Onderzoek en FvOv zien zich dan helaas genoodzaakt om hun leden in alle onderwijssectoren op te roepen om deel te nemen aan collectieve acties. Om te beginnen zullen wij oproepen tot acties in de week van 11-15 maart 2019 en tot een staking vrijdag op 15 maart 2019. Deze acties en de stakingsdag zullen separaat worden aangezegd.

U kunt uw reactie sturen aan Liesbeth Verheggen, voorzitter van de Algemene Onderwijsbond, via het vermelde correspondentieadres.

Hoogachtend,

Liesbeth Verheggen
Voorzitter AOb

Zakaria Boufangacha
Arbeidsvoorwaardencoördinator FNV

Jilles Veenstra
Voorzitter FvOv

Bijlage: Eisen per sector toegelicht

Primair onderwijs

In het primair onderwijs moet de loonkloof met het voortgezet onderwijs worden overbrugd: dit kost 560 miljoen euro. Ook moeten de functies van onderwijsondersteuners en schoolleiders opnieuw beschreven en gewaardeerd worden, daarvoor is 90 miljoen euro nodig.

Kosten x 1 miljoen euro	2019	2020	2021	2022
<i>Sector primair onderwijs</i>				
Extra salaris leraren, brug slaan tussen po en vo	560	560	560	560
Verbetering carrièreperspectief ondersteuners en schoolleiders	90	90	90	90
Inhaalslag achterstand: elk jaar cao-verhoging +1,25% boven referentieruimte	95	191	286	381
Totaal	745	841	936	1.031

Voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs moet het carrièreperspectief beter worden. Alle docenten moeten in een LC-salarisschaal kunnen komen. Dat kost 246 miljoen euro. Om de werkdruk te verlagen moet een werkweek van maximaal 20 lesuren van 50 minuten voor docenten mogelijk worden gemaakt. Het terugbrengen van de lessen naar 20 lesuren kost 675 miljoen euro.

Kosten x 1 miljoen euro	2019	2020	2021	2022
<i>Sector voortgezet onderwijs</i>				
Verbetering carrièreperspectief ondersteuners	80	80	80	80
Inhaalslag achterstand: elk jaar cao-verhoging +1,25% boven referentieruimte	77	153	230	306
Werkdruk elk jaar 1 lesuur minder (23 -> 20) m.i.v. 2019	225	450	675	675
Maximale kosten doorstroom van LB naar LC	246	246	246	246
Totaal	627	929	1.231	1.307

Middelbaar beroepsonderwijs

Voor iedere mbo-docent moet een lerarenschaal op niveau schaal LC bereikbaar zijn. Ook moet er meer ruimte komen voor schaal LD voor leraren die ingezet worden in het lesgeven. Hiervoor is 117 miljoen nodig. Om onderwijsondersteuners en instructeurs in het mbo te herwaarderen en meer carrière mogelijkheden aan te bieden is 70 miljoen euro nodig.

Kosten x 1 miljoen euro	2019	2020	2021	2022
<i>Sector middelbaar beroepsonderwijs</i>				
Salaris leraren invlechten LB in LC	105	105	105	105
Salaris doorgroei naar LD voor 10%	12	12	12	12

Salaris onderwijsondersteuners invlechten schaal 7 in 8	8	8	8	8
Verbetering carrièreperspectief oop / obp	62	62	62	62
Inhaalslag achterstand: elk jaar cao-verhoging +1,25% boven referentieruimte	39	79	118	158
Totaal	226	266	305	345

Hoger beroepsonderwijs

De bekostiging in het HBO moet meegroeien met de toenemende studentenaantallen. Momenteel leiden te lage ramingen tot grote budgettaire consequenties. We zien dat de groepsgrootte toeneemt en collegezalen voller worden. De werkdruk neemt toe. De doelmatigheidskorting moet van tafel. De gelden die vrijkomen uit het leenstelsel moeten ingezet worden voor extra docenten.

In het hbo moeten docenten nu een masteropleiding hebben. Daarom is de huidige salarisschaal 10 in vergelijking met andere beroepen onvoldoende. Het minimum moet volgens partijen salarisschaal 11 worden; 22 miljoen euro is daarvoor nodig. Voor onderwijsondersteunende functies moet het aantal stappen in de salarisschalen worden verminderd, dit kost 60 miljoen euro.

Kosten x 1 miljoen euro	2019	2020	2021	2022
<i>Sector hoger beroepsonderwijs</i>				
Salaris afschaffen schaal 10	22	22	22	22
Inhaalslag achterstand: elk jaar cao-verhoging +1,25% boven referentieruimte	35	70	105	140
Verbetering carrièreperspectief oop	60	60	60	60
Totaal	117	151	186	221

Wetenschappelijk onderwijs

In het wetenschappelijk onderwijs eisen we dat 1,15 miljard euro wordt geïnvesteerd om de achterstallige financiering in te lopen. Onderdeel daarvan is het inhalen van de achterstand in salaris die ontstaan is door de jarenlange nullijn.

Ook moet de bezuiniging (de doelmatigheidskorting) op het onderwijsdeel van de lumpsum worden geschrapt en moeten de vrijgekomen gelden van het leenstelsel naar extra docenten gaan. Verder moet er meer geld voor onderzoek naar de eerste geldstroom.

Kosten x 1 miljoen euro

Sector Wetenschappelijk onderwijs	2019	2020	2021	2022
Verhoging totale rijksbijdrage	1.150	1.150	1.150	1.150

(Rijksbijdrage gebaseerd op studentenaantal)